

ROZDELENIE PRÍPRAVKOV NA OCHRANU RASTLÍN

POĎĽA CIEĽOVÉHO ORGANIZMU (použitia):		
<u>Proti chorobám</u>	Fungicídy	prípravky na ničenie patogénnych húb, fungicíd je prípravok, ktorý sa používa na ničenie húb a plesní (prostriedky proti hubovým ochoreniam alebo plesniam). Patria sem aj moridlá, ktoré sa používajú na ochranu osiva. Fungicídy sa používajú napríklad aj na ochranu dreva alebo textilu proti plesniam.
	Baktericídy	prípravky na ničenie baktérii / baktériových chorôb, meďnaté prípravky - Kuprikol, Cuproxat, Champion, Kocide .....
<u>Proti škodcom</u>	Insekticídy	insekticíd je prípravok určený na hubenie hmyzu (resp. článkonožcov všeobecne) v jeho rôznych vývojových štádiách. Insekticídy sa používajú hlavne v poľnohospodárstve na ničenie hmyzu poškodzujúceho pestované kultúrne plodiny, na ochranu ovocia pred škodcami resp. na jeho ochranu pri jeho uskladňovaní, ochranu lesov, ako prostriedok hygieny v priestoroch obývaných ľuďmi a pod. Insekticíd je obvykle látka napadajúca nervový systém hmyzu alebo jeho dýchacie cesty a to pri kontakte hmyzu s ním cez povrch jeho tela, požerom (cicaním), ale aj dýchaním. Existujú tiež insekticídy na báze baktérií a vírusov. Sú tiež insekticídy narušujúce cyklus rozmnožovania hmyzu. Insekticídy pôsobia na hmyz usmrtením, odpudivým účinkom, prilákaním alebo negatívnym reprodukčným účinkom.
	Nematocídy	nematocídy tvoria skupinu prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sa používajú v boji proti voľne žijúcim a cystotvorným háďatkám v pôde. Pôdne háďatka, známe tiež pod názvom pôdne nematódy či pôdne helminty, alebo taxonomicky hlístice sú väčšinou mikroskopické nitkovité červy. Sú to parazity, ktorých vývoj prebieha v pôde a ktoré ovplyvňujú rastliny. Tieto mikroskopické červy majú veľkosť od 0,1 do 3 milimetrov. Svojím kŕmením prepichujú rastliny a vysávajú živiny z koreňov a buniek. V dôsledku toho je postihnutá zelenina viac vystavená pôsobeniu baktérií, vírusov a húb. Pôdne háďatka môžu spôsobiť naozaj vážne škody na plodinách, dokonca až tak ďaleko, že pokazia celú úrodu. Pozor, nemýliť si ich s drôtovcami, drôtovcové sú pôdny škodcovia, larvy chrobákov z čeľade kováčikovitých (Elateridae) poškodzujú podzemné časti rastlín – naklíčené osivo, korene a časti stonky pod úrovňou pôdy. Drôtovcové majú tvrdé a pružné telo, podľa čoho dostali aj pomenovanie. Dospelé sú dlhé až 25 mm. Prípravky dostupné pre záhradkárov určené na ničenie pôdných škodcov väčšinou účinkujú proti obidvom škodcom a taktiež iným škodcom vyskytujúcim sa v pôde (háďatka, drôtovcové, pandravy - larvy chrústov, medvedíky obyčajné - krtonožky, larvy alebo vajíčka siatic, smútiaviek, strapiek, molíc, kukuričiara, motýľov a mravcov)
	Akaricídy	sú chemické prípravky na ochranu rastlín, ktoré sa používajú v boji proti roztočom a roztočom (z latinského Acarina). Akaricídy sú prípravky, ktoré ničia pavúkovitých škodcov rastlín. Do tejto skupiny prípravkov patria akaricídy na báze organofosfátových insekticídov, všetky sirmaté fungicídy, špeciálne akaricídy a aj niektoré biologické prípravky. Vo vinárstve sa používajú napr. zlúčeniny síry.
	Moluskocídy	prípravky na ochranu rastlín určené na ničenie slimákov a slizniakov (mäkkýšov)
	Rodenticídy	sú prípravky určené na hubenie škodlivých hlodavcov. Patria sem prípravky vo forme otrávených návnad (požerové), prípravky používané na fumigáciu (plynovanie) nór a prázdnych budov (fumiganty – inhalačné) a prípravky, používané na otrávenie povrchov (kontaktné).
	<u>Proti burinám</u>	Herbicídy
<u>Ostatné</u>	Pomocné prípravky	napr. zmáčadlá, repelenty, regulátory rastu, prípravky na ošetrovanie rán a iné
	Mechanické	napr. leповé doštičky, feromonové pasce, krycie prostriedky a iné

ROZDELENIE PRÍPRAVKOV NA OCHRANU RASTLÍN

PODĽA SPOSOBU ÚČINKU	
Kontaktné	pôsobia kontaktne len na povrchu ošetrovaných rastlín, v prípade škodcov to samozrejme okrem kontaktu je aj požerom, alebo inhaláciou - dýchaním, napr. sýraté a mednaté prípravky, organické fungicídy, pyretroidy. Pri aplikácii kontaktných prípravkov je dôležité dokonale ošetriť / zasiahnuť postrekovou kvapalinou celú rastlinu, resp všetky napadnuté časti, často krát aj spodné strany listov
Systémové	účinná látka prípravku preniká do pletív rastlín (cez listy, korene) a vodivými cestami je v nich premiestňovaná do celej rastliny, kedy v podstate zvnútra rastliny účinkuje proti hubám, plesniam a iným patogénom, v prípade škodcov požerom časti rastliny, v niektorých prípadoch repelentne. Pri aplikácii systémových prípravkov nie je tak dôležité ošetriť / zasiahnuť dokonale celú rastlinu, nakoľko sa účinná látka premiestni do celej rastliny. Prípravky so systémovým účinkom na to určené, majú schopnosť ošetriť / zasiahnuť celú rastlinu aj aplikáciou pomocou zálievky, kedy sa účinná látka dostane do rastliny cez korene (jedna sa o vybrané prípravky, ktoré dokážu účinkovať / fungovať aj v pôde).
Híbkové	lokálne systémové - účinná látka prípravku preniká do pletív rastliny, ale nie je v nich premiestňovaná

PODĽA ÚPRAVY (formulácie)	
Kvapalné	označované napr. EC (EK) emulgovateľný koncentrát, SC (DKV) FLO FW tekutý dispergovateľný koncentrát (flowable) pre riedenie vodou, EW vodná emulzia typu olej-voda, SL (KMV) kvapalný koncentrát pre riedenie vodou, CS mikroenkapsulovaný koncentrát
Práškové	označované napr. WP (DP) dispergovateľný (zmačateľný) prášok, DP (P) popraš alebo zásyp, SP (VRP) vo vode rozpustný prášok alebo tuhý koncentrát
Mikrogranuláty	označované napr. WG (DG, WDG) granule, ktoré vytvoria dispergovaním vo vode suspenziu „dry flowable“
Granuláty	označované napr. G (GR) granulát, SG (VG) vo vode rozpustné granule

PODĽA CHEMICKÉHO ZLOŽENIA napr. na:
organofosfáty, pyretroidy, karbamáty, neonikotinoidy, inhibítory tvorby chinínu, fenoly, azoly, anilíny, pyrimidíny, strobiluríny, biologické prípravky, a iné

ROZDELENIE HERBICÍDOV		
<u>Podľa výberovosti:</u>	výberové (selektívne)	ničia len určité druhy burín, pričom ošetrované plodiny nepoškodzujú
	totálne (neselektívne)	ničia všetky rastliny (buriny i zasiahnuté plodiny)
<u>Podľa účinku:</u>	kontaktné	(dotykové) herbicídy - poškodia len zasiahnuté časti rastlín
	systémové	a) listové - do rastlín prenikajú prevažne cez listy a prúdiace šťavy rozvádajú ich účinnú látku aj do podzemných častí rastlín b) koreňové - do rastlín prenikajú prevažne cez korene a prúdiace šťavy rozvádajú ich účinnú látku do všetkých častí rastlín